

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา ครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กในอำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่ ระหว่างเดือนสิงหาคม และกันยายน พ.ศ. 2551 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน ซึ่งประกอบ ด้วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการศูนย์เด็กเล็กและผู้ดูแลเด็ก แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก จำนวน 41 คน และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 49 คน

รวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดนำมาพรรณนาประกอบการอภิปราย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กระหว่างศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมากกับศูนย์เด็กเล็กผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	ศูนย์ฯ ระดับดีและ ดีมาก (n=41)	ศูนย์ฯ ไม่ผ่านเกณฑ์และ พื้นฐาน (n=49)
เพศ		
หญิง	30(73.17)	35(71.43)
ชาย	11(26.83)	14(28.57)
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 30 ปี	6(14.63)	9(18.37)
31 – 40	12(29.27)	21(42.86)
41 – 50	16(39.03)	17(34.69)
มากกว่า 50 ปี	7(17.07)	2(4.08)
\bar{X} (SD)	42.1 (9.067)	38.0 (7.799)
range	27-62	21-55
สถานภาพสมรส		
โสด	7(17.07)	7(14.29)
คู่	28(68.29)	37(75.51)
หย่า/แยก	4(9.76)	1(2.04)
หม้าย	2(4.88)	4(8.16)
ระดับการศึกษา		
ประถม	2(4.88)	8(16.33)
มัธยม/ปวช.	7(17.07)	10(20.41)
ปวส./อนุปริญญา	10(24.39)	14(28.57)
ปริญญาตรี	20(48.78)	17(34.69)
ปริญญาโท	2(4.88)	0(0)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ศูนย์ฯ ระดับดีและดีมาก (n=41)	ศูนย์ฯ ไม่ผ่านเกณฑ์และพื้นฐาน (n=49)
ตำแหน่งหน้าที่ / การประกอบอาชีพอื่น		
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	7(17.07)	8(16.34)
เจ้าหน้าที่ อปท.	3(7.32)	6(12.24)
กรรมการศูนย์เด็กเล็ก	15(36.59)	18(36.73)
ผู้ดูแลเด็ก	16(39.02)	17(34.69)
การประกอบอาชีพอื่นๆ*		
ไม่ทำ	22(53.66)	19(36.73)
ค้าขาย	7(17.07)	10(20.41)
การเกษตร	15(36.59)	22(44.90)
รับจ้าง	1(2.44)	5(10.20)
ธุรกิจส่วนตัว	2(4.88)	2(4.08)
รายได้ (บาท)		
น้อยกว่า 10,000	23(56.10)	33(67.35)
10,001 – 15,000	7(17.07)	9(18.37)
15,001 – 20,000	1(2.44)	5(10.20)
มากกว่า 20,000	10(24.39)	2(4.08)
\bar{X} (SD)	13,232 (9,589.593)	9,332 (4,886.716)
range	3,000-40,000	3,000-26,750

* สามารถตอบได้หลายข้อ

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบกลุ่มศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.17 และร้อยละ 71.43 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ย 42.1 ปี และ 38.0 ปี ตามลำดับ มีสถานภาพสมรสคู่มากที่สุด คือ ร้อยละ 68.29 และ 75.51 ตามลำดับ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.78 และ 34.69 ตามลำดับ และมีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา คือ ร้อยละ 4.88 และ ร้อยละ 16.33 ตามลำดับ

ด้านตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบกลุ่มศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ มีตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 17.07 และร้อยละ 16.34 ตามลำดับ เป็นเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 7.32 และร้อยละ 12.24 ตามลำดับ เป็นกรรมการศูนย์เด็กเล็ก ร้อยละ 36.59 และร้อยละ 36.73 ตามลำดับ และเป็นผู้ดูแลเด็ก ร้อยละ 39.02 และร้อยละ 34.69 ตามลำดับ

ด้านการประกอบอาชีพนอกเหนือจากหน้าที่ที่รับผิดชอบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบกลุ่มศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คือ ร้อยละ 36.59 และร้อยละ 44.90 ตามลำดับ มีรายได้เฉลี่ย คนละ 13,232 บาท/เดือน และ 9,332 บาท/เดือน ตามลำดับ โดยมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน คือ ร้อยละ 56.10 และ ร้อยละ 67.35 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนศูนย์เด็กเล็กที่รับผิดชอบและ
ประสบการณ์การทำงาน

จำนวนศูนย์เด็กเล็ก ที่รับผิดชอบ	ศูนย์ฯ ระดับดีและ ดีมาก (n=41)	ศูนย์ฯ ไม่ผ่านเกณฑ์และ พื้นฐาน (n=49)
7 แห่ง	1(2.44)	0 (0)
6 แห่ง	0 (0)	1(2.04)
5 แห่ง	0 (0)	0 (0)
4 แห่ง	1(2.44)	1(2.04)
3 แห่ง	2(4.88)	1(2.04)
2 แห่ง	1(2.44)	1(2.04)
1 แห่ง	36(87.80)	45(91.84)
\bar{X} (SD)	1.34 (1.109)	1.22 (0.872)
range	1-7	1-6
ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เด็กเล็ก		
1 - 5 ปี	18(43.90)	30(61.22)
5 - 10 ปี	10(24.39)	7(14.29)
10 - 15 ปี	7(17.07)	8(16.33)
มากกว่า 15 ปี	6(14.64)	4(8.16)
\bar{X} (SD)	9.12 (6.853)	6.69 (5.335)
range	2-32	1-20

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมากและกลุ่ม
ตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ รับผิดชอบศูนย์เด็ก
เล็กจำนวนเฉลี่ย 1.34 แห่ง/คนและ 1.22 แห่ง/คน ตามลำดับ มีประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 9.12 ปี
และ 6.69 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การประชุม/อบรม นิเทศ ติดตาม การประเมินผลและร่วมประชุมคณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก

ประสบการณ์	ศูนย์ฯ ระดับดีและดีมาก (n=41)	ศูนย์ฯ ไม่ผ่านเกณฑ์และพื้นฐาน (n=49)
เคยอบรม/ประชุมวิชาการเรื่องการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก (ครั้ง/ปี)		
ไม่เคย	9(21.95)	16(32.65)
เคย	32(78.05)	33(67.35)
1 - 2 ครั้ง	28(68.29)	31(63.27)
3 - 4 ครั้ง	3(7.32)	2(4.08)
5 - 6 ครั้ง	1(2.44)	0(0)
\bar{X} (SD)	1.46 (1.206)	1.08 (0.909)
range	0-6	0-3
เคยร่วมนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กในเขตรับผิดชอบ (ครั้ง/ปี)		
ไม่เคย	13(31.71)	26(53.06)
เคย	28(68.29)	23(46.94)
1 - 2 ครั้ง	24(58.53)	21(42.86)
3 - 4 ครั้ง	3(7.32)	1(2.04)
5 - 6 ครั้ง	1(2.44)	1(2.04)
\bar{X} (SD)	1.17 (1.160)	0.88 (1.218)
range	0-5	0-6
เคยร่วมประเมินผลศูนย์เด็กเล็กในเขตรับผิดชอบด้วยตนเองตามเกณฑ์มาตรฐาน (ครั้ง/ปี)		
ไม่เคย	13(31.71)	23(46.94)
เคย	28(68.29)	26(53.06)
1 - 2 ครั้ง	28(68.29)	25(51.02)
3 - 4 ครั้ง	0 (0)	1(2.04)
5 - 6 ครั้ง	0 (0)	0 (0)
\bar{X} (SD)	0.83 (0.667)	0.76 (0.830)
range	0-2	0-3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการประชุม/อบรม นิเทศติดตาม การประเมินผลและร่วมประชุมคณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก (ต่อ)

ประสบการณ์	ศูนย์ฯ ระดับดีและดีมาก (n=41)	ศูนย์ฯ ไม่ผ่านเกณฑ์และพื้นฐาน (n=49)
เคยร่วมประชุมกับคณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก (ครั้ง/ปี)		
ไม่เคย	2(4.88)	8(16.33)
เคย	39(95.12)	41(83.67)
1 - 2 ครั้ง	33(80.48)	38(77.55)
3 - 4 ครั้ง	5(12.20)	2(4.08)
5 - 6 ครั้ง	1(2.44)	1(2.04)
\bar{X} (SD)	1.88 (1.122)	1.53 (1.002)
range	0-6	0-5

ตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ มีการเข้าร่วมอบรม/ประชุมเฉลี่ย 1.46 ครั้ง/ปี และ 1.08 ครั้ง/ปี ตามลำดับ มีการเข้าร่วมนิเทศติดตามการดำเนินงานเฉลี่ย 1.17 ครั้ง/ปี และ 0.88 ครั้ง/ปี ตามลำดับ มีการเข้าร่วมประเมินผลศูนย์เด็กเล็ก เฉลี่ย 0.83 ครั้ง/ปี และ 0.76 ครั้ง/ปี ตามลำดับ และมีการเข้าร่วมชมคณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก เฉลี่ย 1.88 ครั้ง/ปี และเฉลี่ย 1.53 ครั้ง/ปี ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามด้านการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ศูนย์ระดับดีและดีมาก (n=41)			ศูนย์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์และพื้นฐาน (n=49)		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.23	0.691	มาก	3.30	0.874	ปานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.07	0.642	มาก	3.10	0.721	ปานกลาง
3. ด้านบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย	4.18	0.540	มาก	3.20	0.739	ปานกลาง
4. ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย	4.10	0.533	มาก	3.09	0.648	ปานกลาง
5. ด้านบุคลากร	4.13	0.637	มาก	3.00	0.762	ปานกลาง
รวม	4.14	0.507	มาก	3.13	0.608	ปานกลาง

ตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก มีส่วนร่วมในการดำเนินโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$ SD = 0.507) และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบกลุ่มศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ มีส่วนร่วมในการดำเนินโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$ SD = 0.608)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบกลุ่มศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก มีส่วนร่วมในระดับมาก ในทุกด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 4.23$ SD = 0.691) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 4.07$ SD = 0.642) ด้านการบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 4.18$ SD = 0.540) ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 4.10$ SD = 0.533) และด้านบุคลากรมี ($\bar{X} = 4.13$ SD = 0.637)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบกลุ่มศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในทุกด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 3.30$ SD = 0.874) ด้านการส่งเสริมพัฒนา ($\bar{X} = 3.10$ SD = 0.721) ด้านการบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.20$ SD = 0.739) ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.09$ SD = 0.648) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.00$ SD = 0.762)

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ในการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กระหว่าง ศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีและดีมากกับศูนย์เด็กเล็กผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพื้นฐาน และไม่ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กระหว่าง ศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีและดีมากกับศูนย์เด็กเล็กผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพื้นฐาน และไม่ผ่านเกณฑ์

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ศูนย์ฯ ระดับดีและ ดีมาก (n=41)		ศูนย์ฯ ไม่ผ่าน เกณฑ์และพื้นฐาน (n=49)		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.23	0.691	3.30	0.874	5.555	0.000*
2. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.07	0.642	3.10	0.721	6.716	0.000*
3. ด้านบริการอาหารสะอาดและ ปลอดภัย	4.18	0.540	3.20	0.739	7.254	0.000*
4. ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและ ปลอดภัย	4.10	0.533	3.09	0.648	7.981	0.000*
5. ด้านบุคลากร	4.13	0.637	3.00	0.762	7.486	0.000*
รวม	4.14	0.507	3.13	0.608	8.414	0.000*

* P < 0.001

ตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีและดีมากมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรวมทุกด้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 (t-value = 8.414) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีและดีมาก มีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านบริการอาหารสะอาดปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาด ปลอดภัยและด้านบุคลากร